

**RADA GMINY
LUBASZ**

**UCHWAŁA NR XXVIII/287/13
RADY GMINY LUBASZ
z dnia 8 listopada 2013 r**

w sprawie : przyjęcia stanowiska dotyczącego finansowania oświetlenia ulicznego i drogowego

Na podstawie § 25. 2 pkt 3 Statutu Gminy Lubasz przyjętego uchwałą Nr XIII/124/11 Rady Gminy w Lubaszcu z dnia 29 grudnia 2011 roku

**Rada Gminy Lubasz
uchwala , co następuje :**

- § 1. Przyjmuje się stanowisko dotyczące finansowania oświetlenia ulicznego i drogowego stanowiące załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubasz.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Henryk Garamon

STANOWISKO RADY GMINY LUBASZ

w sprawie finansowania oświetlenia ulicznego i drogowego w gminach.

W związku z narastającym problemem próby corocznego narzucenia gminom niekorzystnych umów, obciążania Gmin kosztami utrzymania i eksploatacji urządzeń oświetleniowych stanowiących majątek ENEA S.A. przyjmuje się następujące stanowisko :

- I. Coraz bardziej powszechne jest odczucie, że rozwiązania dyskryminują Gminy i dają nieuzasadnione korzyści przedsiębiorstwom energetycznym z racji ich monopolistycznej pozycji i praktyk. Gminom narzuca się niekorzystne umowy na eksploatację oświetlenia, obciąża się kosztami utrzymania oświetlenia, na które Gminy nie mają wpływu, nie dopuszcza się firm spoza energetyki do zawierania umów z gminami na prowadzenie eksploatacji oświetlenia, odmawia się prawa do przeprowadzenia na własny rachunek modernizacji oświetlenia zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych, wymusza się nieodpłatne przekazywanie nowych bądź zmodernizowanych elementów oświetlenia na własność energetyki.

Przedsiębiorstwa energetyczne nadużywają prawa własności w stosunku do oświetlenia ulicznego i drogowego, Gminy zaś sprowadzane są do roli biernego płatnika wszelkich należności z tego tytułu. Gminy podejmują próby zmiany tego stanu rzeczy już od kilku lat, napotykają jednak na zdecydowany opór firmy ENEA S.A. pragnącej zachować monopolistyczną pozycję i wszelkie „przywileje” z tym związane. W tych działaniach Gminy podnoszą problemy niejednoznacznych opinii prawnych dotyczących własności urządzeń oświetleniowych oraz nadinterpretacji przez przedsiębiorstwa energetyczne swoich praw, a także obowiązków ciążących rzekomo na gminach. Rzeczywiście, zgodnie z art.7 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz.594) , zadania własne Gminy dotyczące zaopatrzenia w energię elektryczną mają charakter obligatoryjny. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059 ze zmianami) w art. 18 ust.1 pkt 2 i 3 stanowi, że do zadań własnych Gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną należy planowanie i finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania. Pojęcie punktu świetlnego zostało zdefiniowane przez Polski Komitet Oświetleniowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich już w styczniu 2001 roku. Stwierdzono, że użyte w Prawie energetycznym określenie „punkt świetlny” należy rozumieć jako kompletną oprawę oświetleniową, czyli „urządzenie służące do rozsyłania, filtrowania lub przekształcania światła wysyłanego przez źródło światła, zawierające elementy niezbędne do mocowania i ochrony źródła światła oraz do przyłączenia go do obwodu zasilającego”. Departament Energetyki Ministerstwa Gospodarki nie zgłosił uwag do tego stanowiska, a Urząd regulacji Energetyki Południowo- Wschodni Oddział Terenowy w Krakowie potwierdził, że przytoczona definicja punktu świetlnego nie obejmuje słupów oświetleniowych. URE stwierdził, że obowiązki związane z budową oraz eksploatacją infrastruktury energetycznej dla sprawnego działania punktów świetlnych i związane z tym koszty winny obciążać przedsiębiorstwa energetyczne. Art. 4 ust.1 ustawy Prawo energetyczne stanowi bowiem, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii jest obowiązane utrzymywać zdolność urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w te paliwa w sposób ciągły i niezawodny przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.

II. Stanowiska i opinie wymienione wyżej dają podstawę do sformułowania następujących uwag :

1. W zakresie eksploatacji oświetlenia :

- 1) Umowy o eksploatację oświetlenia należy zawierać na gruncie wyżej przytoczonych przepisów prawa. Oznacza to, że gmina może ponosić koszty związane z punktami świetlnymi, koszty eksploatacyjne zaś pozostałych elementów sieci oświetleniowych winien ponosić ich właściciel, mający przecież prawo do odpisów amortyzacyjnych,
- 2) Koszty eksploatacji punktów świetlnych proponowane przez ENEA S.A. poszczególnym gminom, winny wynikać z jasnej kalkulacji opartej na realnych kosztach,
- 3) Konieczne jest podkreślenie, że Gminy nie są skazane na udzielenie firmie energetycznej zamówienia na konserwację oświetlenia w trybie z wolnej ręki. Urząd Zamówień Publicznych w porozumieniu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów zajął stanowisko, że brak jest jakichkolwiek przeciwwskazań, by usługi z zakresu konserwacji oświetlenia ulic świadczył podmiot inny niż dostawca energii elektrycznej dla celów tego oświetlenia, będący właścicielem sieci.

2. W zakresie modernizacji lub budowy nowego oświetlenia :

- 1) Gmina ponosi koszty m.in. budowy punktów świetlnych, ale nie ma żadnego obowiązku nieodpłatnego przekazania ich przedsiębiorstwu energetycznemu. Zmodernizowane punkty pozostają więc własnością Gminy, ale przedsiębiorstwo to musi za nie zapłacić w normalnej transakcji handlowej,
- 2) Trzeba z naciskiem podkreślić, że modernizacja oświetlenia – korzystna dla Gminy- jest także obiektywną koniecznością wynikającą z polityki energetycznej Unii Europejskiej i polskiego w niej członkostwa. Ważny jest tu także aspekt środowiskowy energooszczędności i wpływ na zmniejszenie emisji dwutlenku węgla.

3. W zakresie koniecznych zmian legislacyjnych :

Tezy zawarte w niniejszym stanowisku umożliwiają niezbędne w tej chwili, ale doraźne uregulowanie spraw w zakresie oświetlenia ulicznego i drogowego na styku gmina – przedsiębiorstwo energetyczne. Całościowa regulacja, dotycząca m.in. problemu własności urządzeń oświetleniowych oraz upodmiotowienia Gminy w procesie eksploatacji oświetlenia, wymaga zmian ustawowych. Istotnym aspektem wymagającym rozważenia przez ustawodawcę jest komunalizacja urządzeń oświetleniowych. Postulat jest tym bardziej uzasadniony, że to Gminy inwestowały w te urządzenia w I połowie lat 90 – tych i później jak w przypadku naszej Gminy. W tym kontekście trudno uznać za zasadne dalsze obowiązywanie wspomnianej regulacji zawartej w art. 18 ust. 1 pkt 3 Prawa energetycznego, określającej jako zadania własne Gminy finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie Gminy. Regulacja ta nie uwzględnia własności dróg. Gdy do tego zważy się, że pod pojęciem finansowania oświetlenia należy rozumieć – zgodnie z art.3 pkt 22 Prawa energetycznego – finansowanie nie tylko kosztów energii pobranej przez punkty świetlne, ale także koszty budowy tych punktów, a zwłaszcza ich utrzymanie, to powstaje prawnie niedopuszczalna sytuacja utrzymywania punktów świetlnych nie stanowiących majątku Gminy, a własność przedsiębiorstw energetycznych. Wydatkowanie

środków na utrzymanie punktów świetlnych nie stanowiących własności Gminy można uznać za naruszenie obowiązku osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochroną (art.50 ustawy o samorządzie gminnym).

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Henryk Beremeń